

Стаття 12. Україна дбає про задоволення національно-культурних і мовних потреб українців, які проживають за межами держави.

Конституція України.

Кіровоградщина — край козацької слави і всесвітньо відомих театральних корифеїв, край неозорих ланів і невичерпних надр, край, де виплавляється нікель і видобувається уран, де виробляється олія і сучасні сільсько-господарські машини... Але головне її багатство — люди: незалежні, сильні, розумні і працьовиті. Вони виборювали та обстоювали Незалежність України разом з усім українським народом, а пізніше розбудували незалежну державу. І серед них ті, хто залишив в її 30-річній новітній історії яскравий слід...

Понад 20 років у Кропивницькому діє дитяча кінотелестудія «КУ-раж». Її керівники Володимир Крутоус (на знімку з юними кіноманамі) і Наталія Устименко, які свого часу працювали в редакції дитячих програм на обласному державному телебаченні, навчають дітей віком від шести років акторської майстерності, тележурналістики, сценарної справи, операторської роботи. Разом вони знімають повнометражні і короткометражні фільми, створюють телепроекти, відеоролики тощо. Фільм «Метелик» — володар гран-прі Міжнародного дитячого кінофестивалю NEXT в Одесі. До 30-річчя Незалежності України зняли короткометражний фільм «Мотря».

Фото надано автором.

Кіровоградщина: не лише аграрний край

Кіровоградщина — область, що простяглася від Дніпра до Південного Бугу. Аграрний регіон, який дав світові еталон чорнозему. Серце України, яке з давніх часів і дотепер б'ється завдяки рушійній силі людей, котрі тут живуть. Це земля скіфів і русичів, козаків і кіборгів.

Колись нею проходили південні кордони Київської Русі, а її степи були постійною ареною зіткнень із печенігами, з половцями. Саме тут, поблизу Торговиці, в 1362 році відбулася легендарна Синьоводська битва, що скинула монгольське ярмо і задовго до Євромайдану підтвердила європейські прагнення нашого народу. І хоч би як намагалися ворожі пропагандисти намалювати в центральній Україні безлюдний степ, ще за часів козаччини тут були Бугогардівська, Інгульська паланки Запорозької січі, згодом стояв Чигиринський полк Гетьманщини. Безліч козацьких зимівників і хуторів стали пізніше селами, містечками і містами. Одне з таких, Крилів, навіть отримало Магдебурзьке право...

В Єлисаветграді пройшов своє становлення перший український професійний театр. Марко Кропивницький, Микола Садовський, Марія Заньковецька, Панас Саксаганський, Михайло Старицький ще на початку ХХ століття ставили «Енеїду», «Катерину», «Запорожця за Дунаєм» і навіть Гоголя українською мовою.

Саме з наших теренів вийшли ті, хто формував національну політику після Жовтневого перевороту 1917 року в Росії. Володимир Винниченко, чий ім'я має нині педагогічний університет, бачив Україну незалежною.

Це область, яка пережила Голодомор і Холокост. Тож зовсім не дивно, що, маючи таку історію, голосами майже дев'яноста чотирьох відсотків вона обрала Незалежність України під час референдуму в грудні 1991 року.

Що ж змінилось за останні тридцять років? На жаль, з одинадцяти цукрових заводів в області залишилося лише два. Зупинили свою роботу колись провідні підприємства металургії. Більше немає вугільних шахт. Сьогодні ми боремось за уранові... Утім, хочеться вірити, що найскрутніші часи позаду. Зрештою, маємо помітний поступ, а відтак силу впевнено рухатися вперед.

Осучаснилися підходи до ведення сільського господарства, активно запрацював малий і середній бізнес. Модернізувалися великі підприємства, що залишилися у спадок від радянського минулого. В області ведеться видобуток ільменіту, урану, нікелю, коаліну та графіту. Маємо перспективні поклади золота, танталу і ніобію, затребуваного в сучасному світі літію. Триває розвідка інших корисних копалин.

Символічно, що до 30-річчя Незалежності саме Кіровоградщина об'єднає схід і захід країни потужною дорожньою артерією М30. Дорожнє будівництво і значна кількість успішних інфраструктурних проєктів стали поштовхом до розвитку туристичного потенціалу регіону. Цікавими для туристів є пам'ятки природи, унікальна вузькоколійка, яку силами багатьох людей вдалося зберегти, трипільське протомісто в Небелівці, рештки золотоординського Ябугу-города, Монастирище, земляна фортеця св. Єлисавети, цегляна архітектура старого Кропивницького та багато інших принад. Широко відомі театральні фестивалі. Неабияку цікавість у країні та за її межами викликає щорічна виставка АгроЕкспо.

За все це не в останню чергу завдячуємо нашим славетним воїнам, які стримують російських бойовиків на сході країни, легендарним кіборгам, воїнам 3-го полку спецназу імені Святослава Хороброго. Ці залізні хлопці пройшли через пекло в Краматорську, Ізвариному, Іловайську, Дебальцевому, Авдіївці і понад 240 діб боронили Донецький аеропорт.

Так, у реалізацію планів і стратегій обставини часто вносять свої корективи, але попри тимчасові виклики розвиток потужного регіону в серці України спинити неможливо.

Сергій ШУЛЬГА,
голова Кіровоградської обласної ради.

Найбільший скарб — люди

24 серпня Україна відзначатиме 30-ту річницю своєї Незалежності. Для українців це переломна точка та день гордості. Ми вкотре зможемо констатувати для себе, що нам усе під силу. І це на-справді є так.

Безумовно, у кожного різні погляди на становлення Української держави. Дехто скаже, що можна було б за цей час досягнути більшого. Та, на моє переконання, 30-річчя незалежна Україна і так чимало зуміла, пережила, а що найголовніше — набула досвіду. А досвід — це найцінніший актив, який взагалі існує в цьому світі. На всі репліки скептиків у мене є одна відповідь: чарівної палички немає, зміни творять люди. Що більше буде тих, кому небайдуже, то більше якісних перетворень реалізуємо. Саме тому я хочу говорити про таку цінну для нас Незалежність через призму особистостей, які доклали сил у розвиток держави. Вірю і знаю, що їх тисячі. Я згадаю лише про тих, хто родом саме з Кіровоградщини, бо нашій області є ким пишатись і кому дякувати.

Україні — 30. Тож символічно розповім про трьох титанів. Для мене вони — уособлення справжньої чоловічої сили та незламного патріотизму.

І насамперед хочу познайомити співвітчизників із Семеном Сорокою — правозахисником, зв'язковим УПА та громадсько-політичним діячем. Це людина, яка до останньої клітинки відчула на собі всю складність боротьби за наше право бути вільними. Завдяки Семену Климовичу в 1991 році над тодішнім Кіровоградом замайорів синьо-жовтий стяг. Любов до рідної землі була його філософією і сенсом життя. І це відчувалось у кожному його слові. На жаль, Семена Климовича вже чотири роки як немає з нами. Але саме завдяки йому наша молодь знає, що Незалежність не далась нам легко.

Вона була вистраждана у прямому сенсі цього слова. Саме тому не менш важливо було її виплекати.

Великий внесок у розвиток держави зробив ще один наш земляк — Євген Марчук. Він був родом із села Долинівка Гайворонської громади. Виріс у простій селянській родині, здобув професію вчителя української мови та літератури, але життя розпорядилось по-своєму. Євген Кирилович став четвертим Прем'єр-міністром України. Хоч і займав високу посаду, але не мав у собі зверхності. Для нього були характерні зовсім інші якості — внутрішня міць, мудрість і далекоглядність. Саме тому його так поважали. Але, на жаль, Євген Кирилович 5 серпня помер через складні наслідки коронавірусної хвороби.

Безсумнівно, потрібно згадати про біль України — загиблих військових на сході і Героїв Небесної Сотні. Це люди, які обстоювали цінності і свободу нашої держави впродовж останніх років. І саме через це кожному з них довелося піти з життя передчасно. Серед них — і наш Віктор Чміленко. Він працював на землі в Бобринці й розвивав свою справу. Мав дуже багато друзів. До нього завжди можна було прийти по раду. «Чміль» ніколи не міг змиритись із несправедливістю. Саме тому брав активну участь у Євромайдані, де 20 лютого 2014 року його вбила куля снайпера. Загинуло тіло, але не дух. Про нього згадують, його фразами досі говорять, бо це була Людина з великої літери.

Ми маємо пам'ятати про внесок Семена Сороки, Євгена Марчука, Віктора Чміленка та всіх тих, хто не чекав, а діяв.

Завдання нашої честі й совісті — зберегти й примножити те, що вони залишили нам у спадок. А ще — захоплюватись і пишатись Україною, бо вона в нас єдина.

Марія ЧОРНА,
голова Кіровоградської обласної державної адміністрації.

ФОТОФАКТ

Упевнено продовжує сімейні хліборобські традиції батьків заступник голови фермерського господарства Івашина агроном Володимир Івашина із села Благодатне Кетрисанівської громади.

Фото надано автором.

